

У Києві відбулася конференція «Право на спадщину. Відповідальність за культуру», присвячена поширенню знань про Гаазьку конвенцію 1954 року

29.6.2026 - | Ministerstvo kultury ta informpolityky

На території Національного заповідника «Софія Київська» відбулася конференція «Право на спадщину. Відповідальність за культуру», присвячена поширенню знань про цінності, принципи та механізми Гаазької конвенції 1954 року про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту та двох протоколів до неї.

Захід організовано громадською організацією «Агенція суспільно-правового моделювання» у партнерстві з громадською організацією «Культура захисту» в межах проекту «Гаазька конвенція 1954 року та її протоколи: можливості використання та популяризації» за підтримки Програми участі ЮНЕСКО, Міністерства культури України, Міністерства оборони України, Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, Офісу ЮНЕСКО в Україні та Центрального управління цивільно-військового співробітництва Генерального штабу Збройних Сил України.

Конференція об'єднала представників органів державної влади, сектору безпеки і оборони, ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій, іноземних експертів, наукової спільноти, громадянського суспільства, а також студентів і курсантів закладів вищої освіти.

У заході взяла участь заступниця Міністра культури України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації **Анастасія Бондар**.

«Сьогодні захист культурних цінностей — це вже не лише питання культури. Це питання міжнародного гуманітарного права, національної безпеки та міжнародної відповідальності. Україна не лише імплементує положення Гаазької конвенції 1954 року, а й формує нову практику її застосування в умовах сучасної війни», — зазначила Анастасія Бондар, відкриваючи конференцію.

У межах події учасники обговорили роль культурних цінностей у системі міжнародного гуманітарного права, сучасні цифрові технології документування культурної спадщини, практику цивільно-військового співробітництва, а також міжнародні й національні механізми відповідальності за посягання на культурні цінності.

Одним із ключових елементів конференції стала презентація результатів проекту «Гаазька конвенція 1954 року та її протоколи: можливості використання та популяризації». Учасникам представили брошуру, присвячену цінностям і механізмам Конвенції, серію просвітницьких відеоматеріалів за участі експертів ЮНЕСКО та міжнародних партнерів.

Також презентували інформаційно-аналітичну платформу «Право на спадщину. Відповідальність за культуру», присвячену механізму посиленого захисту, документуванню посягань на культурні цінності та питанням відповідальності за порушення норм міжнародного гуманітарного права, розроблену за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Представляючи результати проекту, національна координаторка з питань імплементації

Гаазької конвенції 1954 року та двох протоколів до неї в Україні, голова ГО «Культура захисту» **Ліна Дорошенко** наголосила: *«Гаазька конвенція 1954 року — це не лише міжнародний договір. Це система цінностей і практичних механізмів, покликана захищати культурні цінності як спільну спадщину людства. Саме тому стаття 25 Конвенції покладає на держави обов'язок забезпечувати якомога ширше поширення знань про її принципи. Захист культурної спадщини починається не тоді, коли починається війна, а тоді, коли суспільство усвідомлює її цінність»*.

Конференція стала практичним внеском у реалізацію статті 25 Гаазької конвенції 1954 року, відповідно до якої держави-учасниці зобов'язані забезпечувати якомога ширше поширення знань про Конвенцію та її принципи серед цивільного населення, фахівців, військовослужбовців та інших зацікавлених осіб.

Особливу увагу під час заходу приділили українському досвіду імплементації Гаазької конвенції 1954 року та двох протоколів до неї. За роки повномасштабної війни Україна стала одним із ключових майданчиків практичного застосування міжнародних механізмів захисту культурних цінностей.

Подія стала основою для подальшої спільної роботи українських і міжнародних експертів над освітніми, аналітичними та практичними ініціативами, спрямованими на посилення механізмів захисту та збереження культурних цінностей в умовах збройних конфліктів.

<https://mincult.gov.ua/news/u-kyievi-vidbulasya-konferencziya-pravo-na-spadshhynu-vidpovidalnist-z-a-kulturu-prysvyachena-poshyrennyu-znan-pro-gaazku-konvencziyu-1954-roku>